Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Іноземних мов

(назва факультету/навчально-наукового інституту)

Кафедра англійської мови
(назва кафедри)

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
в.о. декана факультету іноземних мов
Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО
"12" серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

(назва навчальної дисципліни)

ВИБІРКОВА
(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»
(назва програми)

Спеціальність 035 Філологія
(вказати: код, назва)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет іноземних мов
(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська
(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна

Чернівці 2024-2025 н.рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні питання перекладу» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова», затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича 27.05.2024 р.

(назва освітньо-професійної програми, дата останнього затвердження)

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент Сапожник І.В.

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 7 від "12" 08 2024 року

Завідувач кафедри _____ Єсипенко Н.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету / навчально-наукового інституту

Протокол № 1 від "12" 08 2024 року

Голова методичної ради факультету / навчально-наукового інституту _____ Беженар І.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____, 2024рік

Мета навчальної дисципліни: Основною метою курсу є забезпечення студентів теоретичними знаннями та практичними навиками необхідних для подальшого формування професійних фахівців у галузі письмового та усного перекладу.

Результати навчання:

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовою (англійською).
ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	5	150		30			114	6	залік
Заочна	2	3	5	150		8			142		залік

1.1. **Загальна інформація**

1.2. **Структура змісту навчальної дисципліни**

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	прак./семін.	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	прак./сем.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1.											
Тема 1. Technological Advances in Translation: CAT Tools and Beyond			4			14			2			18
Тема 2. Localization vs. Translation: Adapting Content for Global Markets			4		2	14			2			18
Тема 3. Managing Translation Projects: Tools and Techniques			4		2	14						18
Тема 4. Translating for Digital Platforms: Websites, Apps, and Social Media			3			15						17
Разом за ЗМ1			15		4	57			4			71
Теми навчальних занять	**Змістовий модуль 2.**											
Тема 1. Ethical Considerations in Translation			3			12			2			15
Тема 2. Quality Assurance in Translation: Standards and Practices			3			12			2			14
Тема 3. Translating Audio-Visual Content: Subtitling and Dubbing			3			11						14
Тема 4. Legal and Medical Translation: Accuracy and Terminology Management			3			11						14
Тема 5. Cultural Nuances in			3		2	11						14

Translation: Avoiding Miscommunication												
Разом за ЗМ 2			15		2	57			4			71
Усього годин	150		30		6	114	150		8			142

1.3. **Тематика практичних занять**

№	Назва теми	
1	Explore the latest advancements in Computer-Assisted Translation (CAT) tools, machine translation, and AI-driven solutions.	2 год
2	Discuss the ethical dilemmas faced by translators, such as bias, confidentiality, and cultural sensitivity.	2 год
3	Examine the differences between translation and localization, and best practices for adapting content for different cultures.	2 год
4	Learn about effective project management in translation, including scheduling, budgeting, and team coordination.	2 год
5	Discuss quality assurance measures in translation, including editing, proofreading, and client feedback.	2 год
6	Explore the techniques and challenges of translating audio-visual content, including subtitling, dubbing, and voiceover.	2 год
7	Discuss the importance of accuracy and terminology management in specialized fields like legal and medical translation.	2 год
8	Offer practical advice for building a career in translation, including freelancing tips, networking, and professional development. Explore the challenges of translating culturally-specific content and how to avoid miscommunication and misinterpretation.	2 год
9	Discuss the impact of artificial intelligence on the translation industry, and how translators can work alongside AI.	2 год
10	Explore emerging trends and future directions in the translation industry, including remote work, AI integration, and new market demands.	2 год
11	Discuss the evolving role of the translator as a cultural mediator and the importance of cultural competence in translation.	2 год
12	Explore the tools and techniques for managing translation memory and terminology, and how they enhance translation consistency.	2 год
13	Analyze how globalization has influenced translation practices, with a focus on the growing demand for multilingual content.	2 год
14	Examine the unique challenges of translating humor, including wordplay, cultural references, and timing. Discuss the specific strategies required for translating different genres, such as literary, technical, and marketing content.	2 год

15	Address the complexities of translating sensitive content, including political, religious, and ethical considerations.	2 год
		30 год

1.4. **Самостійна робота студента**

№ з/п	Назва теми	
1	The Interpreter as Institutional Gatekeeper: The Social-Linguistic Role of Interpreters in Medical Discourse	7 год
2	Toward Understanding Practices of Medical Interpreting: Interpreters' Involvement in History Taking	7 год
3	Working with Interpreters	7 год
4	Emotional and Psychological Effects on Interpreters in Public Services	7 год
5	Ethics at the Intersection of Crisis Translation and Humanitarian Innovation	7 год
6	Ethics in Interpreter & Translator Training	7 год
7	Interpreters and Translators in the War Zone	7 год
8	The Ethics of Volunteerism in Translation: Translators without Borders and the Platform Economy	8 год
9	Translation Quality Assessment in Health Research: A Functionalist Alternative to Back-Translation	7 год
10	Professional Pride. Reliability. Involvement in the Profession. Ethics	7 год
11	Income. Speed. Project Management. Raising the Status of the Profession	7 год
12	Who are Translators? Enjoyment in Profession.	7 год
13	Investigate the role of technology in translation, including computer-assisted translation (CAT) tools, translation memory systems, and machine translation. Study how these tools can improve efficiency and consistency, and explore their limitations and best practices for integration into the translation process.	7 год
14	Study how cultural differences impact translation and the importance of localization in making content appropriate for different audiences. Examine case studies of localization in marketing, literature, and multimedia.	7 год

15	Learn about specific translation techniques, such as transposition, modulation, and adaptation. Practice applying these strategies in different types of texts, including technical documents, literary works, and audiovisual materials.	7 год
16	Explore various translation theories, such as dynamic equivalence, formal equivalence, and Skopos theory. Understand different approaches like literal versus free translation and how these theories influence translation practice.	8 год
		114 год

1.5.Індивідуальна робота студента

№ з/п	Назва теми	
1	The Status of the Translation Profession in the European Union	2
2	European Working Conditions Survey Translation Report	2
3	Mistakes by Interpreters and Translators Endanger Lives	2

* ІНДЗ – до змістового модуля, або в цілому до навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

2. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

В процесі опанування дисципліни використовуються такі методи навчання: комунікативний метод, метод проєктів, метод обговорення, парна та групова робота, дедуктивний метод. Технології навчання: інтерактивні додатки (Wordwall, Mentimeter, Jamboard), подкасти (Spotify), електронні підручники та ресурси (Youtube), навчальна платформа Moodle.

.

3. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (залік).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних заняттях, виконання тестових завдань, підготовку проектів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)	Кількість балів	Сумарна к-ть балів

Змістовий модуль 1	Змістовий Модуль 2		
Т1 Т2 Т3 Т4	Т5 Т6 Т7 Т8 Т9	Залік 40	100
30	30		

4. Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання..

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну відповідь залікового білету.

Відповіді на питання №1, №2 та №3 в кожному з залікових білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за такими критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1,2:

Бали	Характеристика відповіді
13	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
12-11	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
10-8	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
7-5	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
4-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

5. Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 3:

Бали	Характеристика відповіді
14	студент повністю та правильно виконує практичне завдання білета
13-12	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
11-10	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
9-5	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
4-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. What are Computer-Assisted Translation (CAT) tools, and how do they enhance the translation process?
2. Discuss the importance of cultural adaptation in localization. Provide examples of cultural elements that might need adjustment.
3. What are some essential tools for managing translation projects, and how do they help streamline the workflow?
4. What are the key considerations when translating content for websites and apps?
5. Discuss the challenges of maintaining consistency and relevance in translations for digital platforms. How can these challenges be addressed?
6. What are some common ethical dilemmas faced by translators, and how should they be addressed?
7. Discuss the importance of confidentiality in translation. How can translators ensure they adhere to confidentiality agreements?
8. What are some common quality assurance practices in translation, and how do they contribute to the overall quality of the final product?
9. What are the key differences between subtitling and dubbing in audio-visual translation?
10. Discuss the challenges of translating humor and cultural references in subtitling. How can translators address these challenges?
11. Why is accuracy crucial in legal and medical translation, and what are the potential consequences of inaccuracies?
12. How can translators manage and standardize terminology in legal and medical translation to ensure precision and consistency?
13. What are some strategies for identifying and addressing cultural nuances in translation to avoid miscommunication?
14. Discuss the impact of cultural context on translation. How can translators ensure that their translations are culturally sensitive and appropriate?
15. Explore various translation theories, such as dynamic equivalence, formal equivalence, and Skopos theory. Understand different approaches like literal versus free translation and how these theories.

5.1. **Шкала оцінювання: національна та ECTS**

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ECTS**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

5.2. **Засоби оцінювання**

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи; стандартизовані тести; проєкти (наскрізні проєкти;

індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.); аналітичні звіти; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
-тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
-тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
-освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
-семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
-літні /зимові школи тощо.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік

7. Рекомендована література

7.1.Фахова

1. Koskinen, K. *Translation and Translocation: Theory and Practice*. Routledge, 2020 – 264 p.
2. Munday, J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*. Routledge, 2020 – 292 p.
3. Pym, A. *Exploring Translation Theories*. Routledge, 2021 – 304 p.
4. Gile, D. *Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training*. John Benjamins, 2019 – 306 p.
5. Venuti, L. *Translation Changes Everything: Theory and Practice*. Routledge, 2021 – 312 p.
6. Baker, M. *In Other Words: A Coursebook on Translation*. Routledge, 2019 – 320 p.
7. Chesterman, A. *Memes of Translation: The Spread of Ideas in Translation Theory*. John Benjamins, 2019 – 288 p.
8. Hurtado Albir, A. *Introduction to Research Methods in Translation and Interpreting*. Routledge, 2020 – 288 p.
9. Gentzler, E. *Translation and Rewriting in the Age of Post-Translation Studies*. Routledge, 2022 – 276 p.

10. Munday, J. *The Routledge Handbook of Translation Studies*. Routledge, 2021 – 442 p.

7.2.Допоміжна

1. The Status of the Translation Profession in the European Union (DGT/2011/TST). Final Report, 24 July 2012. – 165 c.
2. European Working Conditions Survey Translation Report, December 2015. – 47 c.
3. Baker, M. (2010). Interpreters and Translators in the War Zone. *The Translator*, *16*(2), 197–222. https://doi.org/10.1080/13556509.2010.10799469
4. Baker, M., & Maier, C. (2011). Ethics in Interpreter & Translator Training. *The Interpreter and Translator Trainer*, *5*(1), 1–14. https://doi.org/10.1080/13556509.2011.10798809
5. Bolden, G. B. (2000). Toward Understanding Practices of Medical Interpreting: Interpreters' Involvement in History Taking. *Discourse Studies*, *2*(4), 387–419. https://doi.org/10.1177/1461445600002004001
6. Colina, S., Marrone, N., Ingram, M., & Sánchez, D. (2016). Translation Quality Assessment in Health Research: A Functionalist Alternative to Back-Translation. *Evaluation & the Health Professions*, *40*(3), 267–293. https://doi.org/10.1177/0163278716648191
7. Davidson, B. (2000). The Interpreter as Institutional Gatekeeper: The Social-Linguistic Role of Interpreters in Spanish-English Medical Discourse. *Journal of Sociolinguistics*, *4*(3), 379–405. https://doi.org/10.1111/1467-9481.00121
8. Hunt, M., O'Brien, S., Cadwell, P., & O'Mathúna, D. P. (2019). Ethics at the intersection of crisis translation and humanitarian innovation. *Journal of Humanitarian Affairs*, *1*(3), 23–32. https://doi.org/10.7227/jha.022
9. Leanza, Y., Miklavcic, A., Boivin, I., & Rosenberg, E. (2013). Working with Interpreters. *Cultural Consultation*, 89–114. https://doi.org/10.1007/978-1-4614-7615-3_5
10. Piróth, A., & Baker, M. (2020). The Ethics of Volunteerism in Translation: Translators without Borders and the Platform Economy. *Journal of Foreign Language Teaching and Translation Studies*, *5*(3), 1–30. https://doi.org/10.22034/efl.2020.114631
11. Valero Garces, C. (2015). The Impact of Emotional and Psychological Factors on Public Service Interpreters: Preliminary Studies. *The International Journal of Translation and Interpreting Research*, *07*(3). https://doi.org/10.12807/ti.107203.2015.a07
12. Сапожник І.В. Особливості перекладу термінів комерційного права в юридичному дискурсі / Ірина Сапожник // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 9. Сучасні тенденції розвитку мов. – Випуск 3: Збірник наукових праць / За ред.. А.В Ковальової. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова,2009. – С. 187-191.
13. Сапожник І.В. Контрастивні характеристики термінів комерційного права в англійській та українській мовах / Ірина Сапожник // Буковинський журнал. Громадсько-політичний, літературно-мистецький і науково-освітній часопис. – Вип.1-2. – Чернівці: Просвіта.– 2009. – С.280-286
14. Сапожник І. Практика перекладу газетного та публіцистичного дискурсу. Методична розробка / Укл. : І. В.Сапожник, Т.В, Суродейкіна. – Чернівці, 2014. – 57 с.
15. Чередниченко О.І. Про мову і переклад / О.І. Чередниченко. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
16. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. Навчальний посібник / С.О. Швачко. – Вінниця : Фоліант, 2004. – 112 с.
17. Сапожник І.В., Суродейкіна Т.В. Перекладацькі трансформації у процесі відтворення фразеологізмів у перекладі серіалу «Ти» / І. В.Сапожник, Т.В, Суродейкіна // Науковий журнал Молодий вчений. – Вип.8 (120). – Одеса: «Молодий вчений».– 2023. – С.33-36

8.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. The Open Access Translation Project [Electronic resource]. – Access mode:

https://www.translationproject.org/
2. Translated.net – Translation Practice Exercises [Electronic resource]. – Access mode: https://www.translated.net/
3. ProZ.com Translation Practice [Electronic resource]. – Access mode: https://www.proz.com/translation-articles/articles/1664
4. iLoveLanguages: Translation Practice [Electronic resource]. – Access mode: https://www.ilovelanguages.com/
5. Tatoeba: Sentence Translations [Electronic resource]. – Access mode: https://tatoeba.org/uk/